

Kunnskapsdepartement

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Styret i DKFU

Leder: Vanessa Svebakk
Nestleder: Anne Stræte
Sekretær: Marianne Finseth
Kasserer: Marietou Seyé

Kontakt:

vsvebakk@dkfu.no
Tlf: +47 404 69 676

nestleder@dkfu.no
Tlf: +47 411 05 467

Postmottak:

post@dkfu.no

Min/vår ref.:
Deres ref.:

Drammen 30.06.2020

RE: Høringsuttalelse om ny opplæringslov.

Viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet datert den 30-01-2020.

Med dette fremlegger **Drammen kommunale foreldreutvalg (DKFU) høringsuttalelse** om ny opplæringslov.

1. INNLEDNING

Drammen kommunale foreldreutvalg (DKFU) ble etablert i mai 2003, og er ett av Norges eldste kommunalt foreldreutvalg (KFU). I likhet med de fleste Kommunale Foreldreutvalg (KFU) som er etablert i mer enn halvparten av landets kommuner, er DKFU selveiende og styres i henhold til organisasjonens egne vedtekter og årsmøtet som er DKFUs øverste myndighet. DKFU er sammensatt av Foreldrerådets Arbeidsutvalg (FAU) ved grunnskolene i Drammen kommune. I nesten 18 år, har hundretalls frivillige vist et usedvanlig engasjement, ikke bare for egne barn, men for alle elever i grunnskolen i Drammen kommune.

Med stolthet, har DKFU innkassert mange «seiere» i løpet av DKFUs mangeårige historie. DKFU har vært og er fortsatt en uvurderlig ressurs for Drammen kommune. DKFU driver hovedsakelig med «møtevirksomhet». Gjennom nesten 18 år, har DKFU tilrettelagt for over 300 møteplasser for foreldrene og FAU i Drammensskolen. Det legges ned svært mye arbeid og utallige frivillige timer for å forberede, tilrettelegge og gjennomføre hvert eneste møte og konferanse som blir avholdt i DKFUs regi. Foreldrenes frivillige innsats i skolen har en større verdi for samfunnet enn det vi opplever at skolemyndighetene anerkjenner.

Det er DKFUs erfaring at foreldre er en fantastisk ressurs som forskere helt i verdenstoppen er klinkende klare på har en avgjørende effekt både på elevenes læring, og lokalsamfunn inn og utenfor skolen. Det er nettopp derfor DKFU mener at den nye opplæringsloven må tydeliggjøre hvilket formelt mandat og beslutningsmyndighet dagens lovfestede råd og utvalg skal ha i styring av skolen.

2. DKFU MERKNADER

DKFU har gjennomgått faglig utredning NOU 2019:23, og har med dette følgende merknader:

Kapittel 2. Medverknad, skoledemokrati og skolereglar

Barnets beste:

DKFU støtter lovforslaget §2-1 om *barnets beste* i den nye opplæringsloven.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 2-1. Det beste for eleven

I alle handlingar og i avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn.

DKFU mener at det er viktig at hensyn til elevene skal være overordnet andre hensyn. Det er viktig at skolen etterlever denne bestemmelsen i handling og ikke bare ord, slik at hver enkelt elev opplever at deres grunnleggende hensyn blir ivaretatt.

Elevenes medvirkningsrett:

DKFU støtter intensjonen i lovforslaget men mener at formuleringen er begrensende.

Lovforslaget lyder som følger:

§2-2. Elevane sin rett til å medverke og plikt til å delta

Elevane har rett til å ytre seg fritt i spørsmål som gjeld dei sjølve. Elevane skal bli høyrde, og synspunkta skal vektleggjast i samsvar med alder og modning.

Elevane skal vere aktivt med i opplæringa og følgje skolereglane. Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at elevar med høgt fråvær frå opplæringa blir følgde opp.

Kommunen og fylkeskommunen kan på leggje elevane å gjere oppgåver utanom skoletida (lekser). Det må takast omsyn til at elevar har rett til kvile og fritid.

DKFU mener at ordlyden i *første setning i første avsnitt* foreslås endret til: *Elevane har rett til å ytre seg fritt i alle forhold som gjeld dei sjølve*. Elevene har en grunnleggende rett til å ytre seg også om andre forhold i skolen enn bare det som gjelder seg selv.

Samarbeid mellom hjem og skole:

DKFU støtter intensjonen i lovforslaget, men mener at formuleringen er upresis og svak.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 2-3. Samarbeid med foreldra

Skolen skal samarbeide med foreldra om opplæringa til eleven. Departementet kan gi forskrift om samarbeidet mellom skolen og foreldra.

DKFU mener at ordlyden i første setning foreslås endret til: *Skolen skal samarbeide med foreldra om elevens faglige og sosiale utvikling*. Det bør komme tydelig frem hva hjem og skole skal samarbeide om, ellers vil denne formulering skape forvirring og usikkerhet. Det er ikke et godt samarbeid mellom hjem og skole tjent med.

DKFU mener at ordlyden i andre setning foreslås endret til: *Departementet skal gi forskrift om samarbeidet mellom foreldra og skolen*. Den nye opplæringsloven må vektlegge i større grad betydningen av samarbeidet med foreldre gjennom forskrift.

Videreføring av dagens lovfestede råd og utvalg:

DKFU støtter intensjonen, men **støtter ikke** lovforslaget.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 2-4. Skoledemokratiet

Kommunar og fylkeskommunar skal sørge for at elevane og foreldra får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna organiseringa av skoledemokratiet, fastsetjinga av skolereglar og arbeidet med skolemiljøet. Elevane og foreldra skal delta i styringa av skolen. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt.

Skolen skal leggje til rette for og oppmuntre til at alle elevane ytrar seg og deltek i skoledemokratiet.

Elevane har rett til å velje elevråd. Dei kan òg velje å organisere elevdemokratiet på ein annan måte.

DKFU mener § 11. om brukerorganer for medvirkning i skolen skal videreføres i den nye opplæringsloven. Dette innebærer videreføring av dagens lovfestede råd og utvalg: Foreldrerådets Arbeidsutvalg (FAU), Samarbeidsutvalget (SU), Skolemiljøutvalget (SMU), Elevrådet og Foreldreutvalget for grunnskoleopplæringen (FUG). Disse råd og utvalg sikrer elevenes og foreldrenes rett til medvirkning i skolen i langt større grad enn lovforslaget tilrettelegger for.

DKFU mener også at **Kommunalt Foreldreutvalg (KFU) skal lovfestes** i den nye opplæringsloven. Kommunalt Foreldreutvalg er et naturlig og effektivt bindeledd mellom FAU og FUG. Gjennom DKFUs nesten 18 år lange historie, har DKFU bidratt positivt til å øke og styrke foreldrenes engasjement i grunnskolene i Drammen. Det er DKFUs ambisjon i fortsettelsen at kommunen betrakter DKFU som en reell samarbeidspartner for skolen.

Dessverre i likhet med svært mange KFUer i Norge og til tross av DKFUs mangeårige erfaring, er DKFUs mulighet for reell medvirkning fortsatt svært begrenset, fordi KFU ikke er et lovpålagt organ. Et KFUs virke bør ikke være avhengig av om enkelt personer i en skoleadministrasjon eller et kommunestyre er for eller mot et KFU. Faktum er at foreldrenes frivillige innsats gjennom DKFU tilfører samfunnet en enorm ressurs, og fungerer som katalysator for nyskaping og positiv utvikling av skoletilbudet i kommunen.

Et eksempel på DKFU unike innsats for utviklingen av skoletilbudet i Drammen, er da DKFU var både initiativtaker og pådriver for Norges beste skolesatsing i Drammen kommune. Prosjektet ble etablert i 2005 og resulterte i 2007 i et tverrpolitisk vedtak om å satse målrettet på å styrke Drammensskolen. Å lovfeste KFU vil i større grad bidra til å sikre «samarbeid, medvirkning og forutsigbarhet». (Frivillighetserklæringen, 2015)

Skoleregler:

DKFU støtter intensjonen i lovforslaget.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 2-5. Skolereglar

Kommunar og fylkeskommunar skal gi forskrift om skolereglar. Skolereglane skal ha føresegner om organisering av skoledemokratiet og om rettar og plikter for elevane, mellom anna om orden og åtferd.

Det skal òg givast skolereglar om kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og om korleis slike saker skal behandlast. Skolen kan berre bruke tiltak som er fastsette i skolereglane.

Skolereglane skal skrivast slik at elevane kan forstå dei.

DKFU mener at det skal tilføyes en ny setning og nytt avsnitt (fjerde avsnitt): *Departementet skal gi forskrift om skolereglar*. DKFU mener at utforming og kvalitetssikring av skoleregler må sikres gjennom forskrift, i samarbeid med **både** elevene og foreldre.

Kapittel 11. Skolemiljøet til elevane

En trygg skolevei:

DKFU støtter lovforslaget.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 11-1. Verkeområde for kapittelet

Kapittelet gjeld for skolen, leksehjelpordninga og skolefritidsordninga.

DKFU mener at ordlyden i første setning foreslås endret til: *Kapittelet gjeld for skolen, leksehjelpordninga, skolefritidsordninga og skoleveg*. Det er DKFUs mangeårige erfaring at det også skjer mobbing, vold og trakassering til og fra skolen. Selv om at konfliktene oppstår utenfor skolens åpningstid, er det ofte en negativ effekt på elevene også når de er på skolen. Lovforslaget må se skoleveien i nær tilknytning til skolen.

NULL mobbing i den norske skolen:

DKFU støtter intensjonen i lovforslaget, men **støtter ikke** formuleringen.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 11-3. Nulltoleranse og forebyggjande arbeid

Skolen skal ikkje godta krenking som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal forebyggje brot på retten til eit trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerleg for å fremje helsa, trivselen og læringa til elevane.

DKFU mener at bestemmelsen i dagens § 9A-3 skal videreføres. Det er DKFUs erfaring at oppfølging av mobbing og voldssaker varierer fra skole til skole. DKFU opplever at ingen skole godtar krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men mener at utfordring hovedsakelig ligger i mangel på begrepsforståelse, systematisk oppfølging av rutiner, sosialfaglig kompetanse, og ikke minst at både elevene og foreldrene blir tatt på alvor når de melder inn en sak til skolen. Om en elev opplever at skolen ikke er et trygt og godt sted, er ikke denne retten oppfylt.

Kapittel 14. Rådgiving

Styrke sosialfaglig stillinger i grunnskolen:

DKFU støtter intensjonen i lovforslaget, men **støtter ikke** formuleringen.

Lovforslaget lyder som følger:

§ 14-2. Rådgiving om sosiale og personlege forhold

Kommunen og fylkeskommunen skal sørgje for god tilgang til nødvendig rådgiving om sosiale og personlege forhold. Elevane skal få rådgiving på den skolen dei går på, og individuelt dersom dei treng det. Elevane skal kunne få råd frå andre enn lærarane sine om dei ønskjer det.

Fylkeskommunen skal sørgje for at lærlingar har tilgang til rådgiving om sosiale og personlege forhold.

Departementet kan gi forskrift om rådgiving om sosiale og personlege forhold.

DKFU mener at ordlyden i tredje avsnitt foreslås endret til: *Departementet skal gi forskrift om rådgiving om sosiale og personlege forhold*. DKFU mener at det må tydeliggjøres gjennom forskrift hvordan sosialfaglig rådgiving skal organiseres i skolen for å unngå feiltolking av loven. DKFU vet av erfaring at den spisskompetanse sosialfaglige lærere innehar, har vært avgjørende viktig i arbeidet med å forebygge skolemiljøet på enkelte skoler i Drammen. DKFU mener at sosialfaglige stillinger i grunnskolen må styrkes, slik at elever som opplever krenkelser i skolen er sikret den sosialfaglige kompetansen som trengs for å bli ivaretatt. Dessverre ser vi at disse stillingene ofte blir ofret for kommuneøkonomi.

Med dette ønsker Drammen kommunale foreldreutvalg (DKFU) lykke til med det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Vanessa Svebakk

Leder

Kopi:

- Styret i DKFU